

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofie politică

Anul universitar 2026/2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	ÎF (zi)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Filosofie politică			Codul disciplinei	HLR2201
2.2. Titularul activităților de curs	conf. dr. Mihai Maga				
2.3. Titularul activităților de seminar	conf. dr. Mihai Maga				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					36
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	- Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici.
CP2	- Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
CP3	- Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme.
CP4	- Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
CP5	- Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice. - Medierea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	- Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.
CT2	- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.
CT3	- Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	1. Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite.
CP2	2. Studentul/absolventul descrie răspunsurile oferite de diferite școli, curente și tradiții la întrebările filosofice fundamentale: natura realității, identitatea persoanei, natura timpului și spațiului, natura conștiinței, relația dintre minte și corp, liberul arbitru.	2. Studentul/absolventul folosește concepte filosofice cu un grad ridicat de dificultate, analizează sistematic idei și perspective teoretice care se situează dincolo de experiența empirică.
CP3	3. Studentul/absolventul descrie principiile logice care stau la baza raționamentului, identifică erorile de argumentare și raționamentele nevalide.	3. Studentul/absolventul formulează argumente solide și aplică principiile logice în evaluarea critică a pretențiilor de cunoaștere din diferite domenii.
CP4	4. Studentul/absolventul distinge principalele teorii filosofice cu privire la cunoaștere și adevăr și descrie într-o manieră coerentă principalele teorii filosofice cu privire la natura, sursele și limitele cunoașterii, precum și criteriile folosite pentru validarea cunoașterii și întemeierea adevăr.	4. Studentul/absolventul explică ce înseamnă „a cunoaște” și explică într-o manieră coerentă și clară deosebiriile dintre diferitele forme de cunoaștere.
CP5	5. Studentul/absolventul descrie principalele teorii etice și perspective filosofice asupra moralității și comportamentului moral și explică într-o manieră coerentă și clară concepte precum „dreptate”, „drepturi”, „datorie morală”, „deontologie profesională”.	5. Studentul/absolventul analizează critic dileme morale dificile, identifică principii, reguli și valori morale în comportamentul uman și este capabil să explice într-o manieră coerentă ce înseamnă a avea un comportament moral din perspectiva diferitelor teorii etice.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul/absolventul descrie principalele teorii și concepte ale filosofiei politice (stat, putere, legitimitate, dreptate, libertate, egalitate).
2. Studentul/absolventul explică contribuțiile marilor tradiții de gândire politică (clasică, modernă și contemporană) la înțelegerea organizării societății.
3. Studentul/absolventul analizează raporturile dintre individ și stat, precum și diferitele forme de organizare politică și justificările acestora.
4. Studentul/absolventul înțelege critic ideologiile politice majore și implicațiile lor etice și sociale.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul/absolventul analizează și compară teorii politice diferite, identificând premisele, argumentele și consecințele acestora.
2. Studentul/absolventul formulează argumente riguroase privind probleme politice și etice actuale (dreptate, drepturi, democrație, autoritate).
3. Studentul/absolventul aplică concepte și teorii din filosofia politică la analiza critică a fenomenelor sociale și politice contemporane.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Introducere în filosofia politică; definirea științei politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
2. Originile filosofiei politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
3. Ideologii politice: surse filosofice și impact social	expunerea, argumentarea, prelegerea	
4. Autoritatea și puterea	expunerea, argumentarea, prelegerea	
5. Statul: teorii privind fondarea și rolul statului	expunerea, argumentarea, prelegerea	
6. Statul: forme de guvernare	expunerea, argumentarea, prelegerea	
7. Libertatea: dimensiuni filosofice și politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
8. Dreptatea: raportul dintre morală și politică	expunerea, argumentarea, prelegerea	
9. Drepturile: tipuri de drepturi, stabilirea și respectarea lor	expunerea, argumentarea, prelegerea	
10. Excesele puterii: autoritarism, totalitarism, tiranie, dictatură	expunerea, argumentarea, prelegerea	
11. Comunitatea civilă: influența ei sub diferite regimuri politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
12. Gândirea istorică și filosofia: rolul filosofiei istoriei	expunerea, argumentarea, prelegerea	
13. Reflecția filosofică asupra politicii internaționale	expunerea, argumentarea, prelegerea	
14. Filosofia politică, un instrument de gândire	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Bibliografie Senellart, Michel, <i>Artele guvernării. De la conceptul de regimen medieval la cel de guvernare</i> , Editura Meridiane, București, 1998; James Henderson Burns (coord.), <i>The Cambridge History of Political Thought</i> , Cambridge University Press, 1988; Coleman, Janet, <i>A History of Political Thought. From Middle Ages to the Renaissance</i> , Blackwell Publishers, Oxford/Malden, 2000; Nemo, Philippe, <i>Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Âge</i> , Quadrige/PUF Paris,, 2007;		

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Nemo, Philippe, *Histoire des idées politiques aux temps modernes et contemporains*, Quadrige/PUF, Paris, 2004;
Maga, Mihai, *Filosofia politică a lui Marsilio din Padova*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2012.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Definiția filosofiei politice	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
2. Filosofia politică a lui Platon și a lui Aristotel	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
3. Principalele ideologii politice	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
4. Conceptele de autoritate și de putere	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
5. Cum a apărut statul? Naturalism și contractualism	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
6. Monarhia, aristocrația, democrația	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
7. Ce înseamnă libertatea?	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
8. Conceptul de dreptate, forme de a face dreptate	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
9. Ce drepturi ne sunt necesare?	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
10. Ideologii politice care duc la totalitarism, tiranie, dictatură	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
11. Rolul societății civile în viața politică. Posibilități și limite	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
12. Cum se vede istoria din perspectivă politică? Ce este conștiința istorică?	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
13. Despre idealul păcii și justificarea unui război. Contribuie globalizarea la atingerea idealului politic?	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
14. Cum ne ajută filosofia politică?	Studiarea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	

Bibliografie

David Miller (coord.) – *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, Humanitas 2000
Barbara Cassin (coord.) – *Vocabularul european al filosofiilor*, Polirom 2013
Évelyne Pisier, *Istoria ideilor politice*, Amarcord 2000
V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – *Filosofia politică a lui Platon*, Polirom 2006
V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – *Filosofia politică a lui Aristotel*, Polirom 2002
Hannah Arendt – *Originile totalitarismului*, Humanitas 2006
Hannah Arendt – *Condiția umană*, Idea 2007
Augustin – *Despre cetatea lui Dumnezeu*, (XIV.28 trad. Mihai Maga pe site)
Isaiah Berlin – *Patru eseuri despre libertate*, Humanitas 1996
Dante Alighieri – *Despre monarhie*, ? (trad. Miruna Tătaru-Cazaban)
Ernst Cassirer – *Mitul statului*, Institutul European, 2001
Friedrich Hayek – *Drumul către servitute*, Humanitas 2006
G. W. F. Hegel – *Prelegeri de filosofie a istoriei*, Humanitas 1997
Thomas Hobbes – *Elementele dreptului natural și politic*, Humanitas 2005
David Hume – *Eseuri politice*, Humanitas 2005
Immanuel Kant – *Spre pacea eternă*, All 2008
Gabriel Liiceanu – *Apel către lichele*, Humanitas 1996
John Locke – *Al doilea tratat despre cărmuire*, Nemira 1999
Niccolo Machiavelli – *Principele*, Humanitas 2006
Marsilio din Padova – *Apărătorul păcii*, IRI 2013
John Stuart Mill – *Despre libertate*, Humanitas 2001
Thomas Morus – *Utopia*, Mondero 2003
George Orwell – *O mie nouă sute optzeci și patru*, Polirom 2002 sau *Ferma animalelor*, Polirom 2002
Horia Roman Patapievici – *Politice*, Humanitas 1996
Karl R. Popper – *Societatea descrisă și dușmanii ei*, Humanitas 2005 și *Mizeria istoricismului*, All 1996
John Rawls – *O teorie a dreptății*, Ed. UAIC 2012
Jean-Jacques Rousseau – *Contractul social*, Mondero 2007
Toma din Aquino – *Despre guvernământ*, Polirom 2005

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoașterea conceptelor de bază	Examen scris	25%
	Cunoașterea principalilor gânditori și texte, precum și a interpretărilor acestora	Examen scris	25%
9.5 Seminar/laborator	Capacitatea de muncă independentă	Prezentări orale la seminar	35%
	Participarea activă la seminar	Cuantificarea participării și intervențiilor la seminar	15%
9.6 Standard minim de promovare			
- Cunoașterea minimală a principalelor concepte ale filosofiei politice, dovedită în lucrarea de examen scris - Participarea activă la seminar - Respectarea normelor de etică academică, în special cele privitoare la originalitate - Nota minimă de promovare este nota 5.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
								
								Nu se aplică nici o etichetă
								

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

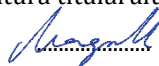
⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

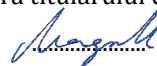
Data completării:

21.03.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....